

Politik Bilim

Öğretimde Nereden Nereye...

Aykut Göker

<http://www.inovasyon.org>; hagoker@ttmail.com

**TÜBİTAK Başkanı'nın, Gülen'in ABD'deki okullarından
Fulton Science Academy Charter Middle School'un kurucu komitesinde
yer almış olduğunu hatırlıyorsunuzdur...**

Dört ay önce, gazetecilerin 'evrim kuramı'yla ilgili sorusuna TÜBİTAK Başkanı'nın verdiği yanıtı da hatırlamanın tam zamanı: *"Türkiye'nin birliğe ihtiyacı var. Uçak füze diyoruz. Bunlara odaklandık. Evrim teorisine inanan var inanmayan var. Birlikteliğe daha çok ihtiyacımız var."* Konu açılmışken, nereden kalkıp nereye geldiğimizi de hatırlamakta yarar var. Prof. Dr. Zafer Toprak'a kulak verelim (**Toplumsal Tarih**; Aralık, 2011 ve Şubat, 2012):

"Cumhuriyet'in ilk yıllarından beri yayınlanmakta olan Mantık kitapları çağdaş bilimlerin tasnifine giriyor ve bu bağlamda 'hayatiyyat'a, yani biyolojiye geniş yer ayırıyordu. Cumhuriyet'in ilk yıllarında, 1926'da yayınlanan iki mantık ders kitabında bunu gözlemlemek mümkündür. Bunlardan ilki Ahmet Ağaoğlu'nun kızı 'Ankara Erkek Lisesi Felsefe ve İctimaiyyat muallimi', Türkiye'nin ilk kadın avukatı Ağaoğlu Süreyya'nın kaleme aldığı Mantık kitabıydı..."

"...Hayatiyyatda kanunlar ve nazariyeler' bölümünde kitap, biyoloji sonucu yaşamla ilgili önemli kuramların gündeme geldiği kaydediliyor, özellikle iki kuramı vurguluyordu. Bunlardan ilki Nicolas Frédéric Cuvier'ye aitti ve bu kuram türlerin ayrı ayrı yaratıldıklarını ileri sürüyordu. ...Diğeri ise Jean-Baptiste Lamarck ve Charles Darwin'in savundukları 'transformisme' ve 'evolutionisme' kuramlarıydı..."

"Aynı yıl yayınlanan ikinci kitap Galatasaray Lisesi 'muallim'i Hasan Âli Yücel'in 'Liselerin ikinci devre son sınıflarına mahsus' Mantık kitabıydı. Bu kitap Tek Parti döneminde tek kitap kullanımına geçildiğinde uzun yıllar ders kitabı olarak bütün Türkiye'de okutulmaya başlandı. Daha önce yayınlanan mantık kitaplarına oranla çok daha ayrıntılı olan Hasan Âli Yücel'in kitabının ufak değişikliklerle 1935 ve 1938 yıllarında yeni baskıları yapıldı..."

*"Cumhuriyet'in ilk yıllarında Hasan Âli Yücel'in Mantık ders kitabı evrim kuramına açılım yapan eserd. 30'lu yıllarda ise jeoloji ve biyoloji ile birlikte Darwin çok daha kalıcı bir yer elde etti. H. G. Wells'in 1927-28 yıllarında Atatürk tarafından çevirtirilen **Cihan Tarihinin Umumî Hatları** Hasan Âli'nin Mantık kitabının çok ötesine gitmişti. Bu beş ciltlik eser tarih kitaplarının o güne kadar görmediği bir ağırlıkta Darwin'e yer vermiş, Darwinizm değişik boyutlarıyla tartışılmıştı. Bu kitaptan esinlenerek 1931'de yayınlanan dört ciltlik **Tarih** kitapları ve 1932 Birinci Türk Tarih Kongresi Darwinist bir tarih anlayışını benimsemişti. 30'lu yıllarda evrim kuramı artık ders kitaplarının ayrılmaz bir parçasıydı. Kısa bir süre sonra jeoloji ve biyoloji kitapları da evrim kuramı doğrultusunda hazırlanacaktı..."*

Günümüzde, evrim kuramının öğretilmesinin / öğrenilmesinin engellenmek istenmesinin, aslında, özgürce düşünmenin, insan merakının ve bu merakın tetiklediği bilimsel araştırmaların üzerine konan bir ambargo olduğunu ve bu ambargonun bilimin diğer bütün disiplinlerine de zaman içinde yayılacağını, ancak belli bir dogmaya göre formatlanmış beyinler göremez. Şimdi *"uçak füze"* diyorsunuz. Diyebilirsiniz; çünkü şu anda elinizde, sayıları fazla olmasa da, bu alanlarda çalıştırabileceğiniz beyin var. Ama bilimin herhangi bir dalına ambargo koyabilen zihniyet yarın o beyinleri üreten kaynağı da kurutur.

Türkiye’de bilimin çöküşü, teknolojide yetenek kazanma umudunun da çöküşü demektir. Temel bilimlerde iyi eğitilmiş beyinler arasından çok yetkin araştırmacılar çıkar; o araştırmacılar bilim ve teknolojinin iyiden iyiye belirsizleşmiş arayüzlerinden, teknoloji dünyasının ufkunu açan, genişleten sonuçlar çıkarırlar. Bu tür araştırmacılar olmadan, günümüzde, teknolojide yol almak neredeyse imkânsızdır. Bir zamanların güzelim üniversiteleri, olanların farkında mısınız? Farkındaysanız, lütfen **üniversite olarak** ses verin...

CBT. 25 Mayıs 2012